

APARATURA BADAWCZA I DYDAKTYCZNA

O sposobach uwzględniania wymagań obronności i bezpieczeństwa państwa w systemie planowania przestrzennego kraju

ADAM BARYŁKA

CENTRUM RZECZOZNAWSTWA BUDOWLANEGO Sp. z o.o.

Słowa kluczowe: planowanie przestrzenne, obronność, bezpieczeństwo

STRESZCZENIE:

Praca zawiera opis systemu planowania przestrzennego kraju z wyeksponowaniem mechanizmów zapewniających uwzględnienie wymagań obronności i bezpieczeństwa państwa.

**The methods take into account requirements national defense
and security in the spatial planning system of the country**

Keywords: spatial planning, defense, security

ABSTRACT:

The work contains a description of the spatial planning system of the country exposing mechanisms to ensure consideration of the requirements of national defense and security.

1. WPROWADZENIE

Artykuł stanowi kontynuację zagadnień związanych z inżynierią obronności i bezpieczeństwa państwa w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, omówionych w pracy [1]. Przedstawiono w nim podstawowe **informacje o systemie planowania przestrzennego** w Polsce (w skali krajowej, wojewódzkiej i miejscowej) ze szczególnym zwróceniem uwagi na zasady wdrażania (i kontroli) w tym planowaniu zamierzeń inwestycyjnych o charakterze publicznym i znaczeniu ponadlokalnym (wojewódzkim i krajowym), które w postaci tzw. zadań rządowych obejmują między innymi inwestycje istotne dla obronności i bezpieczeństwa państwa [2].

2. SYSTEM PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W POLSCE

Na system planowania przestrzennego w Polsce (Rys. 1) składają się [6-9]:

- a) **na poziomie kraju** – koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju;
- b) **na poziomie województwa** – plan zagospodarowania przestrzennego województwa;
- c) **na poziomie obszaru metropolitalnego** – ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, dla całego obszaru metropolitalnego;
- d) **na poziomie gminy** (tzw. poziomie lokalnym):

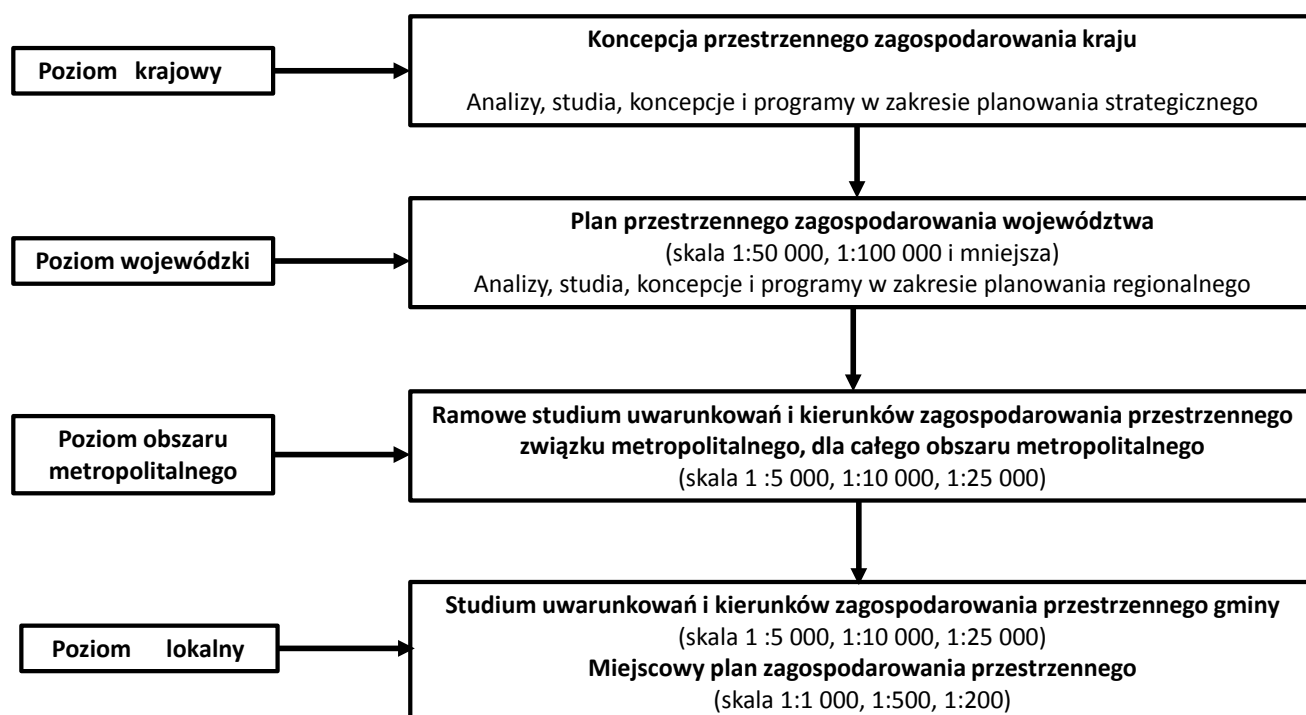
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy, stanowiące akty prawa miejscowego (a więc mające charakter powszechnie obowiązujący).

Na podstawie ww. delegacji, zawartej w art. 16 ust. 3c ustawy z dnia 27.03.2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2016 r., poz. 778, t. j.), wydano rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7.05.2004 r. w *sprawiesposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa* (Dz. U. Nr 125, poz. 1309, t.j.). Należy podkreślić, że zostało ono uchylone w dniu 2.01.2014 r. przepisami ustawy z dnia 13.07.2012 r. o *zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2012 r., poz. 951). Aktualnie delegację do wydania ww. rozporządzenia zawarto w art. 16 ust. 3 ww. ustawy.

W przepisach wydanego poprzednio rozporządzenia określono sposób uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb:

1) **obronności państwa** – mający na celu zapewnienie warunków do obrony terytorium kraju, w szczególności przez:

- utrzymanie potencjału obronnego państwa;
- zapewnianie warunków do funkcjonowania sił zbrojnych w okresie pokoju oraz do działania w razie agresji militarnej;

Rysunek 1 System planowania przestrzennego w Polsce

- zapewnianie warunków do przyjęcia, rozmieszczenia, zaopatrywania i funkcjonowania sojusznicych sił zbrojnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- zapewnianie funkcjonowania gospodarki państwa w razie agresji militarnej, w tym ewakuacji ludności i elementów materialnych gospodarki;

- tworzenie warunków umożliwiających lokalizację, realizację i adaptację obiektów i urządzeń niezbędnych na potrzeby obronne; oraz

2) **bezpieczeństwa państwa** – mający na celu przygotowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom wewnętrznym, w szczególności przez zapewnienie warunków do:

a) reagowania na:

- zagrożenia zdrowia i życia ludzi,
- katastrofy i klęski żywiołowe,
- zagrożenia gospodarczego i ekonomicznego funkcjonowania państwa,

- przestępczość i akty terroryzmu;

b) ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;

c) ochrony bezpieczeństwa powszechnego;

d) wykonywania zadań z zakresu ochrony: osób, obiektów, zabytków i urządzeń;

e) ochrony granicy państwa;

f) wykonywania zadań dotyczących uchodźców i azylantów.

Właściwe organy, zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia, podejmują działania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa w zagospodarowaniu przestrzennym poprzez:

- **zgłaszanie potrzeb** odnośnie dostosowania projektów aktów planistycznych powstających na szczeblu gminy i województwa do wymagań obronności i bezpieczeństwa państwa,

- **opiniowanie projektu** studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na szczeblu gminy,

- **uzgadnianie projektu** miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przygotowywanego na szczeblu gminy,

- **uzgadnianie projektu** planu zagospodarowania województwa.

Pod pojęciami:

opiniowanie – rozumie się ocenę faktów, przedstawienie zainteresowanym swojego stanowiska, przedłożenie uwag i wyjaśnień z użyciem prawnych lub subiektywnych kryteriów opiniującego, niemające charakteru decyzyjnego;

uzgadnianie – rozumie się pisemne potwierdze-

nie zgody na przedstawione propozycje, projekty, studia i plany, mające charakter wiążący.

Należy podkreślić, że Minister Obrony Narodowej wydał Decyzję Nr 386/MON z dnia 29.09.2015 r. w sprawie realizacji w resorcie obrony narodowej zadań z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (Dziennik Urzędowy Ministra Obrony Narodowej z 2015 r., poz. 277), w której określono zadania oraz właściwości osób zajmujących kierownicze stanowiska Ministerstwa Obrony Narodowej, szefów (dowódców, komendantów, dyrektorów) komórek organizacyjnych MON i jednostek organizacyjnych resortu ON oraz szefów wojewódzkich sztabów wojskowych w sprawach:

- kształtowania zagospodarowania przestrzennego kraju;

- ustalania lokalizacji inwestycji służących obronności państwa;

- kształtowania zagospodarowania przestrzennego terenów zamkniętych;

- ustalania stref ochronnych terenów zamkniętych.

3. KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju stanowi podstawę systemu aktów planistycznych państwa, za której pośrednictwem państwo kształtuje politykę przestrzenną. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej państwa, wyrażonej w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, należy do zadań Rady Ministrów. Szczególnie istotną rolę w tym zakresie spełnia **minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, który uwzględniając cele zawarte w rządowych dokumentach strategicznych:**

- **sporządza koncepcję przestrzennego zagospodarowania kraju**, uwzględniającą zasady zrównoważonego rozwoju kraju w oparciu o przyrodnicze, kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania, o których mowa w przepisach odrębnych, a także prowadzi współpracę zagraniczną w tym zakresie;

- **prowadzi analizy i studia, opracowuje koncepcje oraz sporządza programy** odnoszące się do obszarów i zagadnień pozostających w zakresie programowania strategicznego oraz prognozowania rozwoju gospodarczego i społecznego, współpracując z właściwymi ministrami oraz z centralnymi organami administracji rządowej;

• **koordynuje:**

- zgodność planów zagospodarowania przestrzennego województw z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju;

- współpracę transgraniczną i przygraniczną w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Z powyższego wynika, że wszelkie procesy, działania społeczne i gospodarcze prowadzone na terenie kraju, określające i stymulujące, programy i plany rozwoju gospodarczego, rozwoju społecznego, czy ochrony środowiska i jego zasobów powinny być ze sobą powiązane, aby zapewnić zrównoważony rozwój.

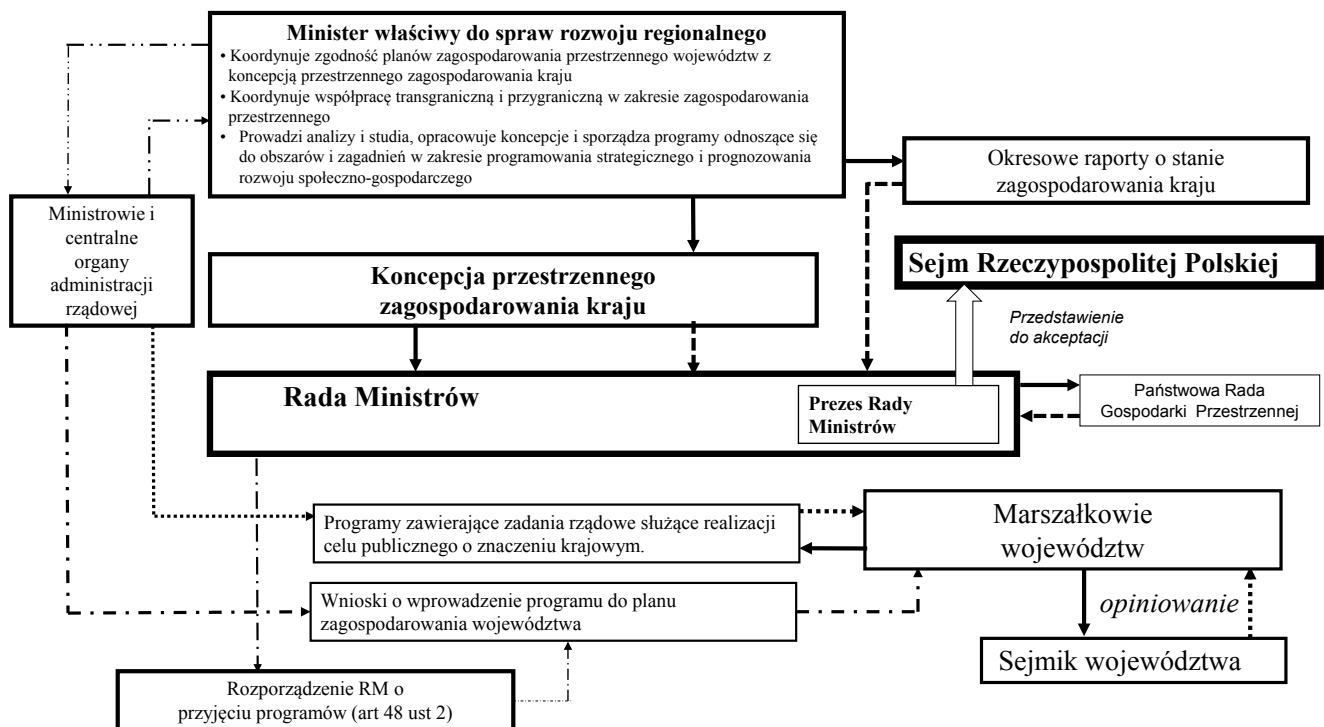
Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju określa uwarunkowania, cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju oraz działania niezbędne do jego osiągnięcia, a w szczególności:

- 1) **podstawowe elementy krajowej sieci osadniczej**, z wyodrębnieniem obszarów metropolitalnych;
- 2) **wymagania z zakresu ochrony środowiska i zabytków**, z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie;
- 3) **rozmieszczenie infrastruktury społecznej** o znaczeniu międzynarodowym i krajowym;
- 4) **rozmieszczenie obiektów infrastruktury technicznej** i transportowej, strategicznych zasobów

wodnych i obiektów gospodarki wodnej o znaczeniu międzynarodowym i krajowym.

Procedurę planowania przestrzennego na szczeblu krajowym zilustrowano na Rysunku 2.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), która została przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13.12.2011 r. w sprawie przyjęcia *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (M.P. z 2012 poz. 252), jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została ona opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z wymogami ustawowymi określono w niej ustalenia i zalecenia dla przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw. W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju do 2030 r., określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju – służące jej urzeczywistnieniu – a także wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. Tym samym KPZK 2030 ma wiele cech strategii ogólnorozwojowej, łącząc elementy zagospodarowania przestrzennego z czynnikami rozwoju społeczno-gospodarczego.

Rysunek 2 Procedura planowania przestrzennego na szczeblu krajowym uwzględniająca potrzeby w zakresie zadań rządowych służących realizacji celu publicznego o znaczeniu krajowym

4. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie, w tym uchwalanie planu zagospodarowania przestrzennego województwa, należy do zadań samorządu województwa. **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest instrumentem prowadzenia polityki przestrzennej w regionie.** Określa on uwarunkowania, zasady i kierunki kształtowania struktury przestrzennej województwa, tak by generowała ona korzystne warunki dla rozwoju gospodarczego, wzrostu poziomu i jakości życia oraz konkurencyjności regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. **Plan województwa stanowi akt kierowania wewnętrznego i wiąże władze województwa, a także inne podmioty, w realizacji polityki przestrzennej.** Nie jest aktem prawa miejscowego, więc nie może stanowić podstawy do wydawania jakichkolwiek decyzji administracyjnych, jednakże określa ramy, w jakich gmina

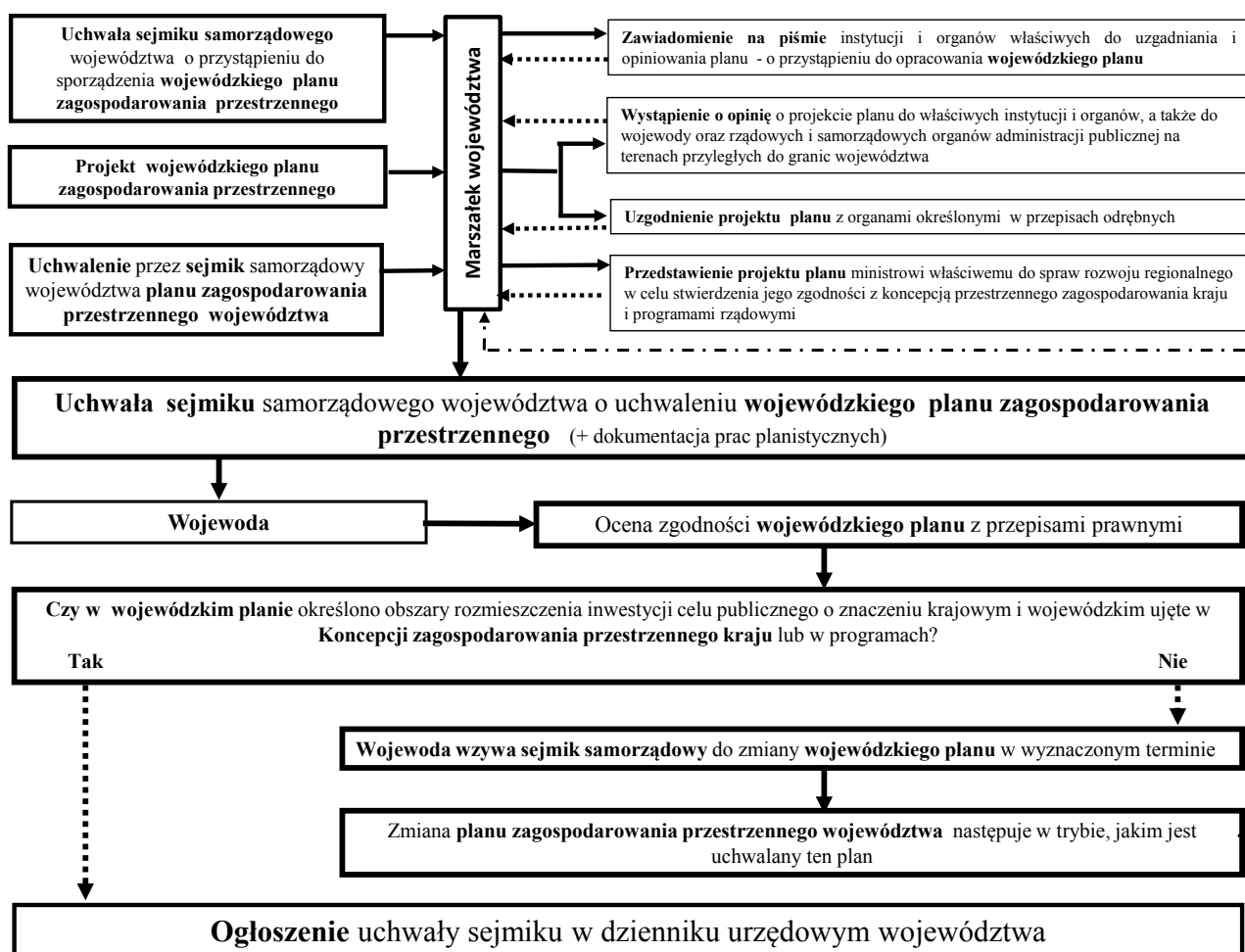
sporządza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – a więc i pośrednio również planów miejscowych. Opracowanie planu województwa jest obligatoryjne i następuje w granicach administracyjnych województwa, z uwzględnieniem terenów sąsiednich.

Procedura postępowania w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego województwa jest następująca:

1) Sejmik województwa podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

2) **W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się między innymi ustalenia:**

- **Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju** oraz **programów** zawierających zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Programy te zostają zaopiniowane przez sejmiki właściwych województw i przyjęte w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (por. Rys. 3).

Rysunek 3 Procedura kontroli planu zagospodarowania przestrzennego województwa (zgodnie z art. 41 i art. 42 ustawy) – uwzględniająca potrzeby w zakresie zadań rządowych służących realizacji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym i wojewódzkim)

- **Strategii rozwoju województwa oraz określa się w szczególności:**

- **podstawowe elementy sieci osadniczej** województwa i **ich powiązania** komunikacyjne oraz infrastrukturalne, w tym kierunki powiązań transgranicznych;
- **rozmieszczenie inwestycji celu publicznego** o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością;
- **granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych** o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym;
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią;**
- **granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.**

Procedurę kontroli ujęcia w planie zagospodarowania przestrzennego województwa obszarów inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim (na podstawie art. 41 i art. 42 ustawy) zilustrowano na Rysunku 3.

5. PLANOWANIE PRZESTRZENNE NA OBSZARZE METROPOLITALNYM

Obszar metropolitalny jest obszarem wielkiego miasta oraz powiązanego z nim funkcjonalnie bezpośredniego otoczenia, ustalony w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Obszar metropolitalny jest głównym, wielofunkcyjnym ośrodkiem danego regionu, w którym skupiają się funkcje wyższego rzędu: ekonomiczne, naukowe i kulturalne. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9.10.2015 r. o związkach metropolitalnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1890) – związek metropolitalny jest zrzeszeniem jednostek samorządu terytorialnego położonych w danym obszarze metropolitalnym. W skład związku metropolitalnego wchodzi:

- gminy położone w granicach obszaru metropolitalnego;
- powiaty, na obszarze których leży co najmniej jedna gmina położona w granicach obszaru metropolitalnego.

Związek metropolitalny, zgodnie z rozdziałem 2a ustawy – O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sporządza ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, dla całego obszaru metropolitalnego, uwzględniając ustale-

nia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. W studium określa się zagadnienia, o których mowa w art 37 o ust. 2 ww. ustawy. Studium metropolitalne nie jest aktem prawa miejscowego. Do studium metropolitalnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 11-13, art. 15 ust. 1, art. 20, art. 21, art. 23-28, art. 30 i art. 32-33 ww. ustawy.

6. PLANOWANIE PRZESTRZENNE NA POZIOMIE GMINY

6.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium jest usystematyzowaną inwentaryzacją dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego gminy, połączoną z zaprezentowaniem ogólnej koncepcji jego przekształcenia, i jest tworzone dla całego obszaru w granicach administracyjnych gminy. Studium uchwalane jest przez radę gminy – jako forma realizacji obowiązku prowadzenia polityki przestrzennej przez samorządowe władze lokalne. Stąd sporządzenie i uchwalenie studium jest obowiązkowe (art. 9 ust. 1 ustawy). Studium nie posiada jednak rangi przepisu prawa miejscowego – zatem nie jest prawem, ale zobowiązaniem władzy lokalnej do działań zgodnie z wyznaczonymi kierunkami. Zawiera jednak ustalenia wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 4 ustawy) oraz elementy regulacyjne w postaci lokalnych zasad zagospodarowania. Stanowić może także, w sytuacji braku miejscowych planów, podstawę do podejmowania decyzji administracyjnych. Studium zawiera informacje związane ze stanem istniejącym, czyli diagnozą aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i uwarunkowań jej rozwoju, dającą rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, czyli podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorządy lokalne. Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Zgodnie z art. 11 pkt 6 ustawy **wójt, burmistrz, prezydent miasta występuje o:**

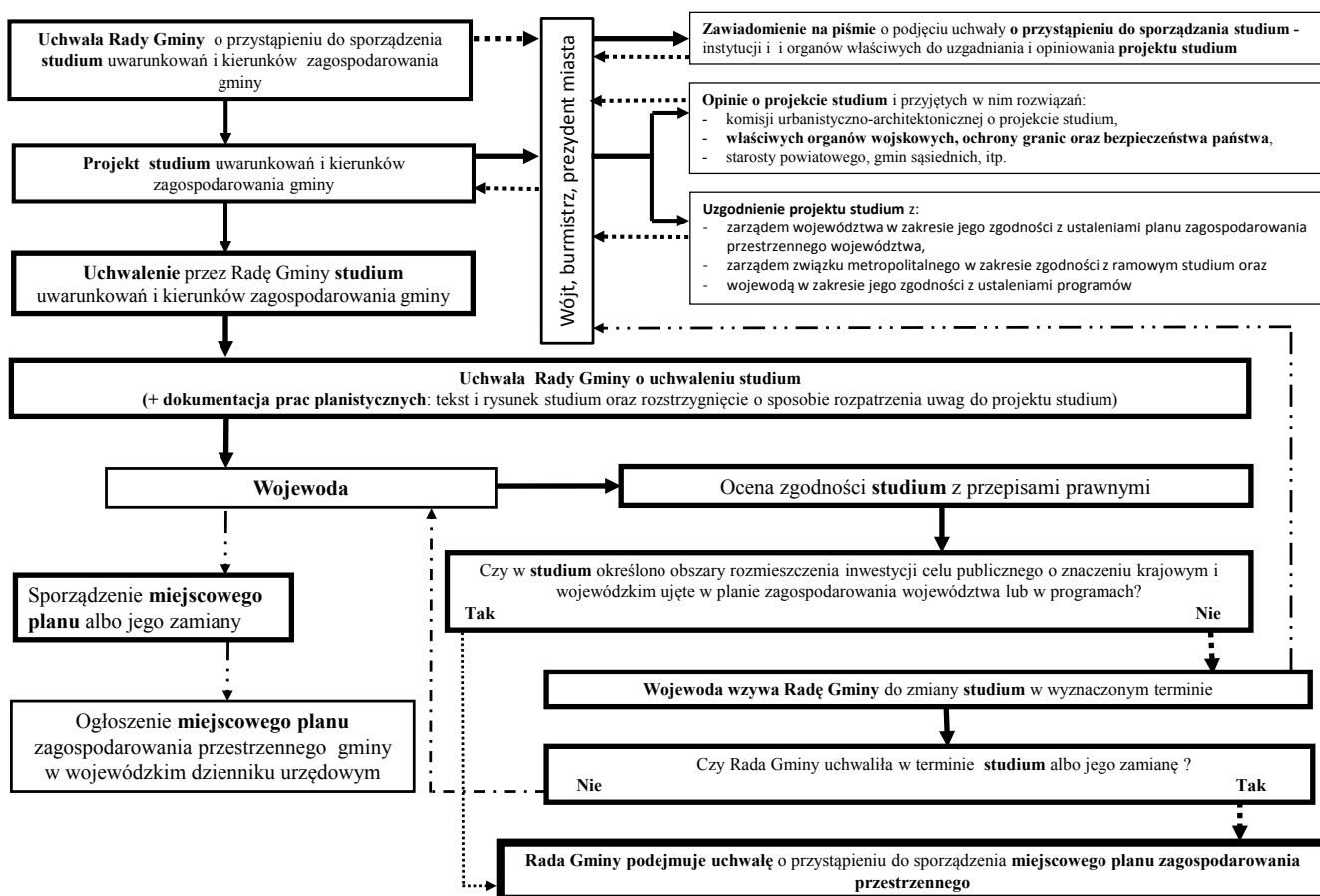
- **uzgodnienie projektu studium** z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i z wojewodą **w zakresie jego zgodności z ustaleniami programów** oraz

- **opinie** dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie studium, między innymi **do właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa**.

W studium, zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7 ustawy, określa się w szczególności „**obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zawierających zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym**”. Programy te zostają zaopiniowane przez sejmiki właściwych województw i przyjęte w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (por. Rys. 4). Uchwała rady gminy o uchwaleniu studium podlega ocenie zgodności z przepisami prawa przez wojewodę. Procedurę kontroli ujęcia w studium obszarów inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim (na podstawie art. 11 ustawy) przedstawiono na Rysunku 4.

6.2 Miejsowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin

Plan miejscowy jest podstawowym narzędziem planistycznym w systemie prawnym zagospodarowania przestrzennego w Polsce. W wiążący sposób ustala przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określa sposoby zagospodarowania i warunki zabudowy. Plan miejscowy uznawany jest za bazę, na której budowany jest system aktów planowania przestrzennego. **Plan miejscowy stanowi akt prawa miejscowego, powszechnie obowiązujący na danym terenie**, w przeciwieństwie do studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy, które wyraża jedynie politykę przestrzenną gminy. Zazwyczaj plan miejscowy tworzony jest dla określonego obszaru. Plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium. Przyjmuje się, że **postanowienia planu miejscowego są wiążące zarówno dla organów i instytucji publicznych, jak i obywateli**. Dopuszcza się więc traktowanie poszczególnych ustaleń planu jako norm prawnych, będących podstawą do wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym.

Rysunek 4 Procedura kontroli ujęcia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – obszarów inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim (na podstawie art. 11 i art. 12 ustawy)

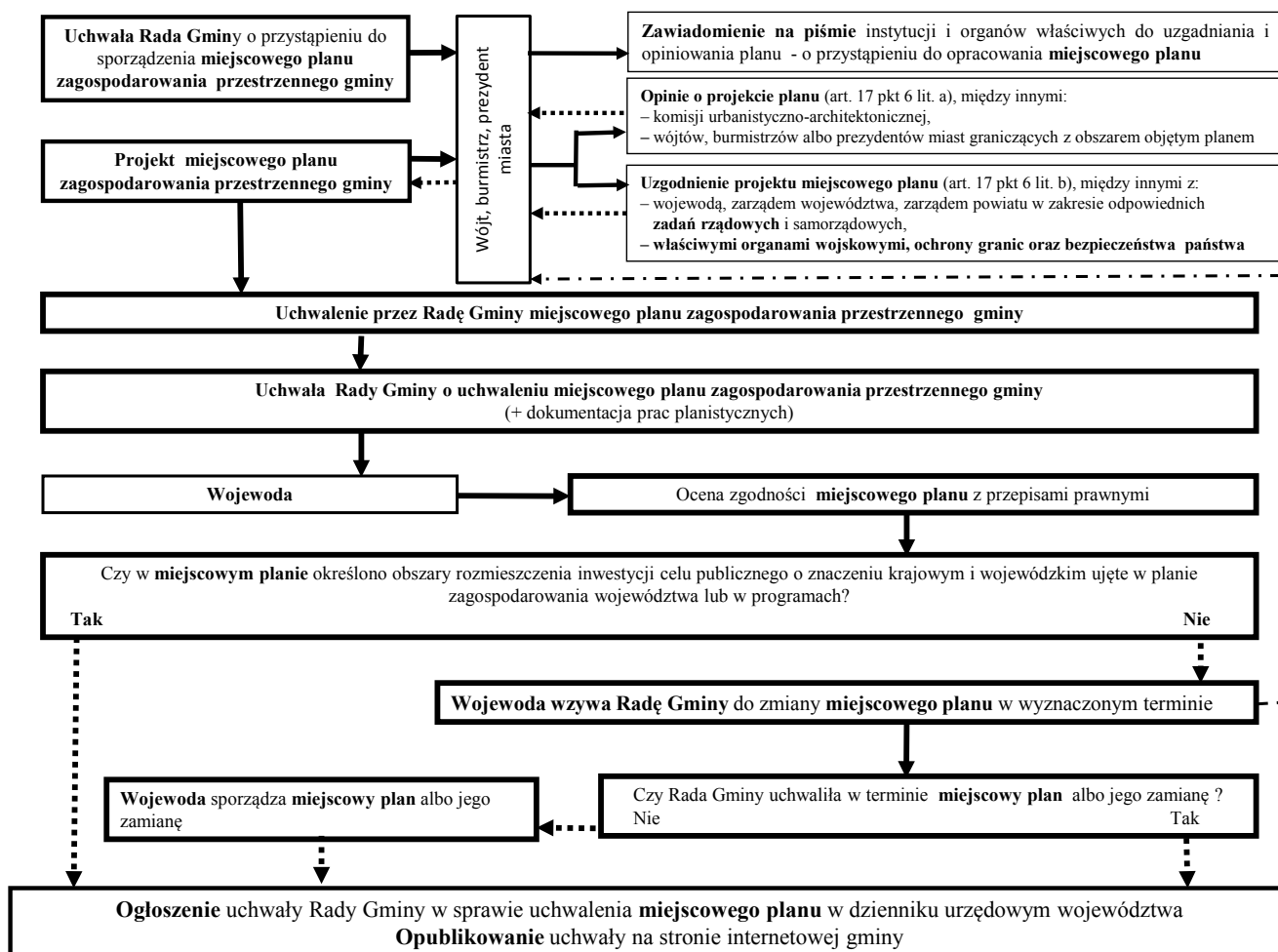
Zgodnie z art. 14 ust. 6 ustawy **planu miejscowego nie sporządza się dla terenów zamkniętych**, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu. Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy w planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb:

- pkt 4a) – granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- pkt 4b) – **granice terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**, umieszczonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub w ostatecznych decyzjach o lokalizacji drogi krajowej, wojewódzkiej lub powiatowej, linii kolejowej o znaczeniu państwowym, lotniska użytku publicznego, inwestycji w zakresie terminalu;
- pkt 7 – **granice terenów zamkniętych i granice ich stref ochronnych** (w strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym zakaz zabudowy).

Pomimo faktu, że **plan miejscowy jest podstawowym instrumentem realizującym politykę prze-**

strzenną, to co do zasady jego uchwalenie ma charakter fakultatywny, a jedynie w przypadkach przewidzianych przez ustawę *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – obligatoryjny. **W praktyce nie wszystkie gminy takie plany posiadają**, nie posiadają ich także w wielu miejscach kraju dzielnice dużych miast. W takich sytuacjach podstawą decyzji administracyjnych są polityki przyjęte przez poszczególne jednostki organizacyjne samorządu i charakteryzuje je wobec tego często duża dowolność. W interesie mieszkańców jest zatem doprowadzenie do uchwalenia planów z uwzględnieniem przy ich opracowaniu postulatów społecznych. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta podejmuje następujące działania:

- po podjęciu przez Radę Gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego, między innymi zawiadamia o tym, na piśmie, instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania planu (art. 17 pkt 2 ustawy);
- występuje o uzgodnienie projektu planu, między innymi (art. 17 pkt 6 lit. b ustawy) z:

Rysunek 5 Procedura kontroli ujęcia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim (na podstawie art. 17 ustawy)

- wojewodą, zarządem województwa, zarządem powiatu w zakresie odpowiednich **zadań rządowych** i samorządowych,
- **właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa.**

Procedurę kontroli ujęcia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim (na podstawie art. 17 ustawy) przedstawiono na Rysunku 5.

7. PODSUMOWANIE

1. System planowania i zagospodarowania przestrzennego w Polsce zawiera prawne mechanizmy umożliwiające uwzględnianie potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa.
2. Potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa są uwzględniane w planowaniu zagospodarowania przestrzeni i późniejszym jej zagospodarowaniu. Działania w zakresie planowania zagospoda-

rowania obejmują wszystkie szczeble planowania przestrzennego i polegają na:

- uzgodnieniach projektów planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie uwzględniania w nich potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa przez organy właściwe w sprawach obronności i w sprawach bezpieczeństwa państwa;
- wprowadzaniu do projektów planów zagospodarowania przestrzennego zadań w zakresie inwestycji celu publicznego;
- kontroli uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa i w przypadku zastrzeżeń wymuszeniu uwzględnienia tych potrzeb w planach zagospodarowania przestrzennego.

3. Zagospodarowanie przestrzenne polega na zagospodarowaniu określonych terenów, które następuje na zasadach określonych w przepisach ustawy *Prawo budowlane* zgodnie z przepisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

LITERATURA

- [1] Baryłka A., Wprowadzenie do zagadnienia obronności i bezpieczeństwa w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Aparatura Badawcza i Dydaktyczna nr 3/2016.
- [2] Baryłka A., Zagadnienie obronności i bezpieczeństwa w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Referat na konferencji zorganizowanej przez Akademię Obrony Narodowej, Warszawa, 2016.
- [3] Buliński K., Despot-Mładanowicz A., Filipowicz T., Kosicki A., Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz. Wyd. Wolters Kluwer SA, 2016.
- [4] Chęciński J., Planowanie przestrzenne a obronność. Wyd. MON, Warszawa, 1976.
- [5] Łobocki J. M., Problematyka obronności w zagospodarowaniu przestrzennym kraju. Wyd. Towarzystwa Wiedzy Wojskowo-Obronnej, Warszawa, 1977.
- [6] Kolipiński B., Radziejowski J., Skorupski J., Szulczewska B., Planowanie przestrzenne. Stan i problemy ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko. Wszechnica Polska, Zeszyty Naukowe 2/2010.
- [7] Malisz B., Problematyka przestrzennego zagospodarowania kraju. PWN, Warszawa, 1977.
- [8] Niewiadomski Z., Nowe prawo o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wyd. TWIGGER, Warszawa, 2003.

- [9] Niewiadomski Z., Planowanie przestrzenne. Zarys systemu. Wyd. Prawnicze LexisNexis Sp. z o.o., Warszawa, 2003.
- [10] Praca zbiorowa pod kierunkiem J. M. Łobockiego, Analiza efektywności obronnej modeli struktury zagospodarowania przestrzennego kraju. (w) Problem Węzłowy 11.2.1. „Podstawy przestrzennego zagospodarowania kraju”, Instytut Geografii PAN, WAT, Warszawa, 1975.
- [11] Praca zbiorowa pod kierunkiem J. M. Łobockiego, Metody analizy i oceny planów zagospodarowania przestrzennego z punktu widzenia obronności. (w) Problem Międzyresortowy MR 1.28. „Podstawy przestrzennego zagospodarowania kraju”, PAN, WAT, Warszawa, 1976.
- [12] Praca zbiorowa pod kierunkiem J. M. Łobockiego, Kierunkowe postulaty obronności w przestrzennym zagospodarowaniu kraju. (w) Problem Węzłowy 11.2.1. „Podstawy przestrzennego zagospodarowania kraju”, PAN, WAT, Warszawa, 1979.
- [13] Śleszyński P., Komornicki T., Solon J., Więckowski M., Planowanie przestrzenne w gminach. 2012. <http://www.ibuk.pl/fiszka/93616/planowanie-przestrzenne-w-gminach.html>
- [14] Zuziak Z. K., Kryterium bezpieczeństwa w urbanistyce współczesnej. Czasopismo Techniczne. Architektura. Z. 17/A/2011.